

емоційний компонент ставлення до здоров'я у курсантів характеризується оптимальним рівнем тривожності по ставленню до здоров'я, а також вмінням радіти наявному стану здоров'я. Такі люди досить чутливі до різних проявів свого організму, здатні сприймати естетичні аспекти здоров'я, здатні отримувати радість від свого здоров'я і турбуватись про нього.

Поведінковий компонент ставлення до здоров'я, оцінений за методикою діагностики рівня суб'єктивного контролю (локус контролю) Дж. Роттера, характеризується високими показниками інтернальності в сфері здоров'я, які властиві 32% вибірки, середні значення демонструють 8%, а 60% опитуваних мали низький рівень інтернальності в сфері здоров'я. Тобто, переважна більшість курсантів характеризується екстернальним локусом контролю в сфері здоров'я, а отже покладаються у відповідальності за нього на зовнішні, незалежні обставини: іншим людям, долі, випадку. Таким людям властиве приписування відповідальності за стан свого здоров'я медичній системі, лікарям, але аж ніяк не собі. За неможливості впливання на перебіг подій, у осіб із зовнішнім локусом контролю переважно формується безпорадність та зниження пошукової активності у сфері здоров'я, на відміну від осіб із внутрішнім локусом контролю.

Отже, психологічні особливості ставлення до здоров'я у курсантів характеризуються достатнім рівнем компетентності в сфері здоров'я, емоційно-ціннісним ставленням до нього, достатнім ступенем усвідомленості співвідношення дій і вчинків людини у сфері збереження власного здоров'я.

Роговенко М.М.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри філософії права та
юридичної логіки НАВС

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Одним із найважливіших завдань, які сьогодні ставить перед вищою освітою України, є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Це завдання стосується і системи підготовки кадрів для органів внутрішніх справ – вона має набути тих якісних характеристик, які б дозволили поставити її в один ряд із системами поліцейської підготовки провідних країн світу. Реалізація вищезазначеного завдання вимагає від науково-педагогічних кадрів у

системі підготовки фахівців для органів внутрішніх справ спрямування зусиль на подальше вдосконалення як змісту, так і методів навчання, які б сприяли розвитку пізнавальної активності курсантів. Пізнавальна активність є важливим засобом стимулювання самостійності, творчого підходу до опанування змісту освіти курсантами та досягнення високих результатів у майбутній професійній діяльності.

Аналіз літературних джерел свідчить, що пізнавальна активність – це інтегроване, складне утворення особистості, що містить мотиваційний, змістово-емоційний і емоційно-вольовий компонент. Найважливішим психологічним фактором, який впливає на розвиток активності особистості та її діяльність, є мотивація. Український педагогічний словник дає таке визначення цього терміна: “Мотивація – це система мотивів (стимулів), які спонукають людину до конкретних форм діяльності або поведінки”.

О.Л.Кожем’яка зазначає, що мотивація складається з багатьох чинників, які можуть змінюватися і вступати у нові відносини один з одним: від можливості здобувати знання до бажання виявити свій творчий потенціал, розкрити усі свої здібності.

Результати психолого-педагогічних досліджень доводять, що є різноманітні шляхи розвитку пізнавальної активності. Зокрема, з метою формування пізнавальної активності курсантів викладач може мобілізувати їх інтелектуальний потенціал за допомогою розв’язування проблемних завдань. Як свідчить практика, процес розв’язування проблемних завдань досить складний, тому необхідно курсантів попередньо навчати алгоритму поетапного вирішення навчальної проблеми. Першим етапом цього алгоритму є пошук суперечностей, що породжують проблему і проблемну ситуацію. Л.Л.Момот підкреслює, що проблема і проблемна ситуація – поняття досить близькі. Вони характеризуються єдиним походженням: в їх основі лежить інформаційно-пізнавальна суперечність між раніше набутими знаннями і новою пізнавальною інформацією.

У результаті аналізу проблемної ситуації проблема викристалізовується і усвідомлюється курсантами як проблемне запитання, задача або завдання. Усвідомлення проблеми створює можливість наступного етапу – побудови гіпотези. Гіпотеза – це певна система суджень, понять та умовиводів, в основі якої лежать проблематичні судження. Серцевину гіпотези становить припущення, що є головною ідеєю розв’язання проблеми.

Таким чином, до основних узагальнених етапів розв’язування навчальної проблеми належать: пошук суперечностей, що породжують

проблему і проблемну ситуацію; аналіз проблемної ситуації і усвідомлення проблеми; формулювання гіпотези; доведення гіпотези.

Суттєвою умовою формування та розвитку пізнавальної активності курсантів є технологія опрацювання дискусійних питань. За визначенням науковців, дискусія – це широке публічне обговорення якогось спірного питання. Дискусії допомагають навчитись глибокому розумінню проблеми, самостійно визначати позицію, оперувати аргументами, критично мислити.

Ще одним засобом розвитку пізнавальної активності курсантів на заняттях з філософських дисциплін є дидактична, пізнавальна гра, яка має багатогранні можливості. Гра допомагає курсантам оволодіти досвідом правильної поведінки, впоратися з невпевненістю в собі, найбільш повно проявити здібності, самовизначитися.

Поняття “дидактична гра” включає в себе різноманітні види, прийоми та засоби, серед яких гра-вправа у вигляді тестування, гра-задача – кросворд. Більш складнішим етапом використання ігор на заняттях з філософських дисциплін є ігри-змагання. Особливістю застосування дидактичної гри на будь-якому етапі осмислення навчального матеріалу є те, що вона вимагає звернення до різних джерел, формує вміння аналізувати, порівнювати, передбачати, робити висновки – в цілому ж активізує пізнавальну діяльність курсантів.

Чорна С.,

старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії науково-дослідного центру ІКВС НАВС

ФОРМУВАННЯ КОЛЕКТИВУ СПІВРОБІТНИКІВ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ЗАКЛАДУ ЯК КОЛЕКТИВУ ВИХОВАТЕЛІЙ

Ефективність процесу виправлення засуджених багато в чому залежить від організації колективу співробітників пенітенціарного закладу. Колектив співробітників виховної установи - об'єднання всіх працівників, що здійснюють спільну трудову діяльність в державній установі згідно їх функціональним обов'язкам.

Як і будь-який соціальний організм, колектив співробітників пенітенціарного закладу має свою структуру, яка включає:

а) первинні колективи – ради колективу, що складаються з начальників відділень, вчителів школи, майстрів професійно-технічних училищ, інженерно-технічних та інших працівників;